

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | ภาวะเปรียบเทียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

สถานการณ์ด้านการนำเข้าอาหารและ สินค้าเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป ปี 2562

ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป (EU) เติบโตอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามรายงานการนำเข้าอาหารและสินค้าเกษตรอินทรีย์ของ EU ปี 2562 (EU import of organic agri-food products: key developments in 2019) พบว่า “การนำเข้าอาหารและสินค้าเกษตรอินทรีย์ของ EU ระหว่างปี 2561-2562 มีแนวโน้มคงที่ โดยการนำเข้าธัญพืช และเมล็ดพืชน้ำมัน (oilseeds) ลดลง ในขณะที่ผลไม้เขตร้อน กากน้ำมัน (oilcakes) ถั่วเหลือง และน้ำตาลมีการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น”

1) การนำเข้า

- ปี 2562 EU นำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์รวม 3.24 ล้านตัน (ปี 2561 นำเข้ารวม 3.23 ล้านตัน) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารทั้งหมด

- สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ EU นำเข้ามากที่สุด ได้แก่ **สินค้าโภคภัณฑ์** (ธัญพืช น้ำมันพืช น้ำตาล นมผง เนย ฯลฯ) และ**สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ** (เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ โยเกิร์ต น้ำผึ้ง ฯลฯ) โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54 และร้อยละ 38 (ตามลำดับ) เมื่อเทียบกับปริมาณการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งหมด โดยส่วนที่เหลือ ได้แก่ **สินค้าแปรรูป อาหารปรุงแต่ง สัตว์น้ำ และเครื่องดื่มอินทรีย์**

2) ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของ EU

- แหล่งนำเข้าที่สำคัญ 5 อันดับแรกของ EU ได้แก่ จีน (ร้อยละ 13.4) ยูเครน (ร้อยละ 10.4) สาธารณรัฐโดมินิกัน (ร้อยละ 10) เอกวาดอร์ (ร้อยละ 9.9) และเปรู (ร้อยละ 4.6) ตามลำดับ

- ประเทศผู้นำเข้าหลักของ EU ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 32) เยอรมนี (ร้อยละ 13) สหราชอาณาจักร (ร้อยละ 12) และเบลเยียม (ร้อยละ 11)

- **กากน้ำมันอินทรีย์** นำเข้าจากจีนมากถึงร้อยละ 80 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด

- **เมล็ดพืชน้ำมัน** นำเข้าจากจีน ยูเครน และอินเดียเป็นส่วนใหญ่

- **ผลไม้เขตร้อน ถั่ว เครื่องเทศ** นำเข้าจากเอกวาดอร์ สาธารณรัฐโดมินิกัน เปรู

- **ธัญพืชและข้าวสาลี** นำเข้าจากยูเครน ตุรกี คาซัคสถาน

- **ข้าวอินทรีย์** นำเข้าจากปากีสถานและอินเดีย

- **น้ำตาล** ส่วนใหญ่นำเข้าจากบราซิลและโคลัมเบีย

3) แนวโน้มการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่สำคัญ

3.1) ธัญพืช เมล็ดพืช น้ำมัน น้ำตาล และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ (เช่น แป้ง พาสต้า บิสกิต และเอรานอล) เป็นกลุ่มสินค้าที่ EU มีความต้องการนำเข้ามากที่สุด หรือร้อยละ 45 ของปริมาณการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งหมด โดยในปี 2562 EU นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าวรวม 1.47 ล้านตัน (ลดลงร้อยละ 7.3 หรือ 120,000 ตัน เมื่อเทียบกับปี 2561) โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ากากน้ำมัน เมล็ดพืช น้ำมัน น้ำมันพืช (700,000 ตัน) โดยกากน้ำมันและถั่วเหลืองนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 และร้อยละ 24.8 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2561 ธัญพืช ข้าวสาลี ข้าว (500,000 ตัน ลดลงร้อยละ 28 เมื่อเทียบกับปี 2561) และน้ำตาล (200,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.9 เมื่อเทียบกับปี 2561)

3.2) ผักและผลไม้

- เป็นกลุ่มสินค้าที่ EU นำเข้ามากถึงร้อยละ 42 ของปริมาณการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งหมด โดยในปี 2562 EU นำเข้าผักและผลไม้อินทรีย์รวม 1.35 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 หรือ 100,000 ตัน เมื่อเทียบกับปี 2561)

- EU นำเข้ากล้วยคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 55 ของปริมาณการนำเข้าผักและผลไม้อินทรีย์ทั้งหมด ส่วนผลไม้เขตร้อน ถั่ว และเครื่องเทศมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8 ผักสดแช่เย็นและอบแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 ผัก ผลไม้ และถั่วปรุงแต่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 ผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 ในขณะที่ผลไม้อินทรีย์อื่น ๆ (ไม่รวมผลไม้เขตร้อนและผลไม้ที่มีรสเปรี้ยว) และน้ำผลไม้ลดลงร้อยละ 8.5 และร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

3.3) ข้าว EU นำเข้าข้าวอินทรีย์ลดลงอย่างมากจาก 216,000 ตันในปี 2561 เป็น 70,500 ตันในปี 2562 (ลดลงร้อยละ 67) โดย EU มีการนำเข้าจากไทยลดลงจาก 10,500 ตันในปี 2561 เป็น 10,000 ตันในปี 2562 ไทยเป็นแหล่งนำเข้าข้าวอินทรีย์ที่สำคัญอันดับ 3 ของ EU และมีส่วนแบ่งการตลาดถึงร้อยละ 14 โดยประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทย คือ ปากีสถานและอินเดีย ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 36 และร้อยละ 25 ตามลำดับ

3.4) ผลผลิตจากไม้ยืนต้น (เช่น ชา กาแฟ โกโก้ น้ำมันมะกอก และไวน์) ในปี 2562 EU นำเข้ารวม 262,000 ตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 หรือ 9,000 ตัน เมื่อเทียบกับปี 2561) แบ่งเป็น เมล็ดกาแฟดิบ (ประมาณ 130,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับปี 2561) เมล็ดโกโก้ (66,000 ตัน ลดลงร้อยละ 11.3 เมื่อเทียบกับปี 2561) น้ำมันมะกอก (34,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.6 เมื่อเทียบกับปี 2561) และไวน์ (19,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับปี 2561)

3.5) ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ในปี 2562 EU นำเข้ารวม 18,800 ตัน (ลดลงเพียง 200 ตัน เมื่อเทียบกับปี 2561) ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าน้ำผึ้ง (17,900 ตัน หรือร้อยละ 95 ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากสัตว์อินทรีย์ทั้งหมด) ที่เหลือเป็นการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากสัตว์อินทรีย์ประเภทอื่น ๆ (เช่น เนื้อวัว เนื้อแกะ เนื้อแพะ และไข่) โดยแหล่งนำเข้าน้ำผึ้งและไข่อินทรีย์ที่สำคัญ ได้แก่ จีน แม็กซิโก และบราซิล

3.6) น้ำตาล ในปี 2562 EU นำเข้าน้ำตาลอินทรีย์ 213,800 ตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 เมื่อเทียบกับปี 2561) โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากบราซิล (ร้อยละ 27) โคลัมเบีย (ร้อยละ 18) อินเดีย (ร้อยละ 18) ปารากวัย (ร้อยละ 13.5) อาร์เจนตินา (ร้อยละ 9) และไทย (ร้อยละ 5) อย่างไรก็ตาม EU มีการนำเข้าน้ำตาลอินทรีย์จากไทยลดลงจาก 10,800 ตันในปี 2561 เป็น 10,400 ตันในปี 2562 (ลดลงร้อยละ 3.7)

4) การนำเข้าอาหารและสินค้าเกษตรอินทรีย์จากไทย

- ไทยเป็นผู้ส่งออกอาหารและสินค้าเกษตรอินทรีย์อันดับ 23 ของ EU โดยมีส่วนแบ่งการตลาดไม่ถึงร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปริมาณการนำเข้าทั้งหมดของ EU

- การนำเข้าจากไทยมีแนวโน้มลดลงในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา จาก 31,900 ตัน ในปี 2561 เป็น 30,400 ในปี 2562 หรือลดลงร้อยละ 4.6 โดยสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ EU นำเข้าจากไทยมากที่สุด คือ น้ำตาลและข้าวอินทรีย์

แม้ว่าในภาพรวม EU จะมีการนำเข้าอาหารและสินค้าเกษตรอินทรีย์จากประเทศที่สามในปี 2562 ในปริมาณคงที่ เมื่อเทียบกับปี 2561 แต่ที่ผ่านมา ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรปมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการขยายพื้นที่การเพาะปลูกเกษตรอินทรีย์จาก 7.3 ล้านเฮกตาร์ ในปี 2550 เป็น 13.8 ล้านเฮกตาร์ ในปี 2561 ส่งผลให้สหภาพยุโรปเป็นตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์อันดับ 2 ของโลก (รองจากสหรัฐอเมริกา) โดยมีมูลค่ารวมประมาณ 1.309 ล้านล้านบาท

นอกจากนี้ เกษตรอินทรีย์ยังเป็นหนึ่งในแผนการดำเนินงานของกลยุทธ์ Farm to Fork ฉบับใหม่ ภายใต้นโยบาย European Green Deal ของสหภาพยุโรป เพื่อส่งเสริมการแก้ไขปัญหาสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ผ่านมาตรการกระตุ้นความต้องการและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นโอกาสสำหรับประเทศที่สามในการผลักดันความร่วมมือ และขยายการส่งออกอาหารและสินค้าเกษตรอินทรีย์ไปยังสหภาพยุโรป

